

mariem en autèntics lluitadors per la reivindicació dels drets inalienables de Catalunya.

Adrecem el millor dels nostres pensaments i afectes als germans que a la Pàtria sofreixen i breguen dalerosament, per a foragitar-ne l'oprobri i l'esclavatge.

POLITICA CATALANA

Creiem que seria un greu error —quasi un pecat de lesa Pàtria— si no féssim aquest comentari amb una sinceritat total.

Encara que sembli innecessari per sapigut, volem repetir la nostra adhesió al Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, senyor Josep Irla i Mosc; i ho diem altra vegada, perquè tenim el convenciment que gràcies a la vigència de dret i a l'existència de fet de la Institució presidencial, encara ens resta la possibilitat d'esmenar que la diversitat d'actuacions catalanistes nul·lifiquei, com fins ara, tots els esforços en pro de Catalunya. El senyor Josep Irla i Bosc mereix i té el nostre respecte i afecte com a home, amic, correligionari i, sobretot, com a President; aquests sentiments nostres són incommovibles. Ho hem dit moltes vegades i ho afirmem una més i de la manera més categòrica. En els nostres mots no hi ha sotmetiment ni adulació, no, reflexen senzillament i amb nitidesa els nostres sentiments i la convicció de l'estricta compliment del deure de catalanitat que ens mana de recolzar, mantenir i servir el prestigi de la única Institució capaç d'aplegar, coordinar i dirigir tots els anhels i voluntats catalanes, nacionalistes i democràtiques i de menar-les a la victòria.

Però la moral democràtica, la més humana, té unes exigències de procediment i d'actuació que prevenen d'una manera estricta que un dirigent esdevingui capítol i, encara menys, dictador. Es clar que el nostre President no podria, ni voldria encara que pogués, rebaixar-se fins a manar als qui varen elegir-lo per a dirigir i governar; el nostre President és un autèntic liberal i demòcrata... però està sol, aïllat i a l'exili. Actualment la Institució liberal i demòcrata... però està sol, aïllat i a l'exili. Actualment la Institució presidencial no té cap positivitat, no passa d'un símbol, fa, únicament, d'angle on convergeixen les esperances del nacionalisme més abnegat i pur. En honor a la veritat que ens havem imposat en escriure aquesta memòria, cal confessar que, de debó, la Institució presidencial està impossibilitada de complir amb la seva missió —raó de la seva existència—, per la manca total dels elements bàsics del sistema democràtic que transmeten la voluntat del poble fins al primer ciutadà i retransmeten les disposicions i ordenaments adients per tal que aquesta voluntat, feta llei, sigui complerta.

Ara no hi ha connexió de cap mena; d'aquí la eixorquia de tots els intents; ara, quan més que mai són imprescindibles els organismes d'enllaç de la catalanitat, quan més cal aprofitar, conduir i esperar els esforços per l'alliberament de la Pàtria; ara, quan els catalans de l'interior sofreixen d'esclavatge i els exiliats d'enyorança; quan és més necessari que tot el sistema democràtic de la Nació Catalana sigui complet, àgil i dinàmic; quan cal fins de mantenir la fe dels que no la perdran mai i quan és la bona hora de fer nous adeptes a la devoció d'una Catalunya políticament lliure, socialment justa, econòmicament pròspera i espiritualment gloriosa; ara, precisament ara, amb una inconsciència suïcida, és quan hem trencat els ponts que permeten l'anar i venir de les idees a les realitzacions. És més, aquesta situació eixorca ha promogut un munt d'intents dissortats que, bo i produint desprestigi a la causa que ens aplega, cadascú ha creat descontents, decebutos i despitats.

Els partits totalitaris —feixistes o comunistes—, tenen articles de quincalla per caçar babaus i unes fites autèntiques inconfessables. Així els obliga, forçosament, a l'ús de procediments tèrbols, innobles i inhumans. Nosaltres, que tenim el privilegi i la sort de poguer pregonar ideals magnífics que menen a fites radiant de bellesa i que només s'hi pot anar per procediments rectes, justos i honrats, inexplicablement, fa ja massa temps que restem inactius, esporuguits, com si també visquéssim soterrats en la montanya de mentides dels engalipadors. Ens dol de dir-ho, però és una vergonya, un pecat i un delictes. Hem de deslliurar-nos d'aquest complex de timidesa i retrobar l'abrandament

i la gosadia a que ens obliguen les veritats eternes que defensem. La democràcia catalana s'ha de fer viva entorn del nostre President, amatent a totes les possibilitats de deslliurar la Pàtria, sensible i activa per cadascun dels dolors i dalers dels catalans i incesant en la brega per apropar el moment de l'alliberació.

Es clar que hi han dificultats per a recrear els organismes rector de la lluita per la llibertat de Catalunya, es clar, però tampoc no és tan difícil com la passivitat actual pugui fer suposar. Es clar, també, que aquests organismes seran combatuts pels totalitaris d'un i altre costat; a Catalunya mateixa i en plena normalitat també ho serien i, precisament per tenir aquesta mena d'enemics, el poble català es sentiria governat com li plau i escou. El que no pot ni deu continuar es aquest desinterès que ens fa pràcticament inexistents arreu on la nostra presència és un deure ineludible. Creiem que fariem el millor dels serveis a Catalunya si la totalitat dels nostres esforços, des d'avui, els esmercessim a fer possible que els organismes adequats i obligats a fer eficient la lluita per la reconquesta de la llibertat catalana, existissin i actuessin.

Aquest criteri referent a la política catalana, ratifica els acords presos per E. R. de C. a Mèxic el dia 13 de gener i que foren enviats al Ple del Partit celebrat a Montpeller els dies 2 i 3 de febrer; entre altres coses, llavors dèiem:—“Voldriem que fossin resoltes competències personals i dificultats d'altres ordres, i que es facilités la constitució d'un Govern de Catalunya capaç d'ésser una esperança i una garantia de justícia Catalunya endins”.

Ara aquest voler ja és una necessitat imperiosa; altrament, dels morts, el món s'en desenrecorda.

POLITICA D'E. R. de C.

En el Ple de Montpeller que acabem d'esmentar, s'elogià entusiàsticament l'actuació d'E. R. de C. a Mèxic i, per aclamació, la nostra entitat fou acceptada per a integrar el Consell Consultiu.

En síntesi, aquell Ple, acordà:

“(a) que E. R. de C. no està representada ni directa, ni indirectament, en l'actual Govern de la República espanyola;

(b) que, per l'actuació del Partit Nacionalista Basc, el pacte que signarem conjuntament l'any 1947 ha perdut la seva raó d'ésser i per aquest motiu, E. R. de C. repren la seva llibertat d'acció;

(c) que, amb el que fa referència a les relacions amb els altres partits catalans, E. R. de C. ratificà en tota la seva amplitud la posició reiteradament afirmada pels nostres plens i assemblees de no tenir relacions amb aquelles organitzacions que puguin existir a Catalunya i que depenguin d'un partit espanyol.

(d) que seria convenient que totes les publicacions catalanes fossin orientades, simbòlica i efectivament a la vegada, per la Generalitat i que aquesta hauria d'ésser l'organisme rector de la presència catalana arreu del món;

(e) que cal arribar urgentment a una solució justa i equitativa de tot els interessos morals i espirituals que es troben en joc, per intentar d'arribar a un acord que possibiliti una acció eficaç de les Institucions i que llur presència sigui veritablement sentida en tots els àmbits de l'actuació nacional i internacional”.

Constatem amb joia la coincidència dels acords del Ple amb les suggerències enviades per E. R. de C. a Mèxic, i ens plau encara més el constatar que, ara encara, tenim els mateixos dalers i intencions, i que freturem realitats.

Durant tot el període que comentem en aquesta Memòria, E. R. de C. ha estat present en tots els actes i manifestacions per Catalunya o per enfrontar-se als totalitarismes esclavatadors de pobles i, ensems, enemics de totes les llibertats democràtiques.

El viatge del nostre Secretari General senyor Josep Tarradellas, a Mèxic, fou el màxim aconeixement del Partit i, encara més, especialment, per la nostra entitat durant el 1952. Ja al seu pas per Nova York, Washington i La Havana, ell i la seva esposa reberen incomptables i xardoroses proves d'afectes. En l'àpat d'homenatge ofert pels catalans de Nova York, que fou un èxit magnífic en tots els aspectes, parlaren l'il·lustre cate-